

Handboek Oosterkerkgemeente

3.1.1 Avondmaal

mei 2011

Beschrijving avondmaal t.b.v. de kindernevendienst en de diaconie en de pastoraal ambtsdragers

Vooraf

Welk avondmaalservies wordt gebruikt:

In het te gebruiken avondmaalservies is een verandering gekomen. Als taakgroep eredienst hebben we naar al het verzamelde servies gekeken en daaruit gekozen. We hebben als nieuwe gemeente een verzameling van in totaal wel 35 bekers (in alle soorten en maten), vier kannen en zo'n 25 borden. Daaruit hebben we de geschiktste set gekozen,

We gebruiken:

- De gladde bekers, die dus erg op de bijpassende gladde schenkan voor de wijn lijken, worden gebruikt voor wijn.
- De gladde schenkan, die lijkt te passen bij de bovenstaande bekers.
- De beker met de brede, geribbelde onderkant, worden gebruikt voor druivensap.
- De borden met de inscriptie '1909' worden gebruikt als borden.

Wat moet worden klaargezet:

- Vijf schalen met stukjes brood
- Één schaal met een mooi rond brood
- Vier gladde bekers met wijn, waarvan er één leeg is. Die wordt ingeschonken vanuit de kan tijdens de viering.
- Vier bekers met brede geribbelde onderkant met druivensap
- Een schenkan met wijn.

Mensen die niet goed ter been zijn

- Mensen die niet goed ter been zijn, worden gevraagd om op de voorste rijen stoelen aan de kant van de vleugel, te gaan zitten, of op de eerste banken.
- De twee groepen die vooraan in de kerk delen, gaan eerst bij deze mensen langs, alvorens de ambtsdrager van dienst aangeeft dat 'de banken' vanuit het midden kunnen gaan lopen.

Binnendragende kinderen

- In de kindernevendienst wordt afgesproken welke vier kinderen meedoen met het dragen van druivensap. Twee kinderen zijn er t.b. van voor in de kerk, en twee voor achter in de kerk.
- De kindernevendienst leiding doet ook mee met delen van wijn.
- De kindernevendienstleiding en de vier kinderen kunnen bij terugkomst ergens voor in de kerk gaan zitten – bij de ambtsdragers, of ergens voor in. Natuurlijk kunnen ze ook bij hun ouders gaan zitten.
- Op het moment dat de voorganger de schalen en bekers uitdeelt kunnen ze naar voren komen om datgene wat ze gaan dragen te ontvangen en samen met de andere dragers naar de aangegeven plaatsen te gaan.

- Wanneer er een dienst van Schrift en Tafel is komen **de kinderen altijd binnen tijdens de dienst der gaven.**

Tijdens de dienst

Binnendragen tijdens verzamelen van gaven

Terwijl diakenen collecteren, is er een diaken in de hal om, met hulp van de leiding van de kindernevendienst, te zorgen dat de kinderen brood en wijn/druivensap binnenbrengen. Het is het moment van het 'verzamelen van de gaven'. Dat gaat over de gaven die de gemeente bijeenbrengt voor doelen elders. En het gaat over de gaven die binnengebracht worden om samen te delen: gaven uit Gods hand – brood en wijn.

Wat wordt binnengedragen:

- Vijf schalen met stukjes brood
- Één schaal met een mooi rond brood
- Vier gladde bekers met wijn, waarvan er één leeg is. Die wordt ingeschonken vanuit de kerk tijdens de viering.
- Vier bekers met brede geribbelde onderkant met druivensap
- Een schenkkkan met wijn.
- Indien nodig kunnen kinderen teruglopen naar de hal om nog meer bekers of schalen op te halen.
- De voorganger en de ambtsdrager van dienst nemen schaal en beker(s) aan van de kinderen en zetten deze op tafel (zodat de kinderen het opstapje niet hoeven te maken).
- Alleen bij de voorganger(s), vooraan in de kerk, aan de kant van de Bagijnesingel is glutenvrij brood te krijgen.

Logistiek

Balkon gesloten

Het uitgangspunt is om het balkon te sluiten; de organist daalt af om achterin de kerk mee te doen aan 'de communie'; eventueel – mochten de galerijen wel opengesteld moeten worden – met hen die boven zitten

Aanreiken brood en wijn

De voorganger reikt als 'de communie' begint hen die dienst doen de schalen en bekers aan.

Vier deelplekken

Er zijn vier deelplekken, twee voor in de kerk en twee achter in de kerk. Achter in de kerk staan de drie mensen naast elkaar (er hoeft geen ruimte meer tussen te zitten, daar mensen brood in de beker dopen), naast het middenpad. Vanuit het middenpad gezien staan zowel rechts als links drie mensen te delen. Brooddragers staan het dichtste bij het middenpad. Wijndragers in het midden. Druivensap daarnaast.

Looproute

Ieder loopt door het middenpad naar voren of naar achteren; de ambtsdrager van dienst staat halverwege het middenpad en geeft aanwijzingen welke rijen mogen beginnen; wat de stoelen vooraan betreft is het zo dat de mensen op achterste rij het eerst gaan. Het lopen begint pas als vooraan de mensen die slecht ter been zijn brood en wijn hebben ontvangen.

Tafeldienst

Brood

- twee voorgangers – voor in de kerk
- twee diakenen – achter in de kerk

(glutenvrij brood bij de voorgangers, aan de kant van Bagijnesingel)

Wijn

- Twee diakenen – voor in de kerk
- twee leid(st)ers - van de nevendienst achter in de kerk

Druivensap

- Vier kinderen van de nevendienst, twee voor en twee achter in de kerk

Aangeven door de ambtsdrager van dienst

De ambtsdrager van dienst geeft aan welke rijen kunnen beginnen. Daarna pakken de banken het vanzelf op, of ze gaan lopen. De ambtsdrager van dienst loopt mee naar voren en geeft aan wanneer de mensen op de stoelen kunnen opstaan en gaan, en zal uiteindelijk ook zelf in een rij aansluiten.

Delen bij de brood- en wijndragers – als laatste

Als ieder is geweest wordt in elke groep dienstdoenden brood en wijn gedeeld, op de plek waar ze met hun groep van drie stonden.

1. De wijndrager neemt brood en geeft het aan de brooddrager
2. De brooddrager doopt het brood in een beker.
3. De brooddrager geeft brood en geeft het aan de wijndrager. De wijndrager geeft de beker aan de brooddrager en doopt brood in een beker.
4. De wijndrager neemt de beide bekers in handen (zowel wijn – die dus weer teruggaat – als de druivensap.
5. De brooddrager geeft het kind brood.
6. Het kind doopt het in de druivensap.

Terugbrengen

Als alle groepen klaar zijn met delen van brood en wijn, wordt alles teruggebracht naar de tafel en kan iedereen weer gaan zitten.

Geen tafelkleed

t.b.v. de diakenen nog dit: Op tafel zal geen kleed meer liggen. De aankondiging aan het begin van de dienst en het binnenbrengen van schalen met brood en bekers met wijn/druivensap maken voldoende duidelijk dat er Avondmaal wordt gevierd.

Glutenvrij

Glutenvrij brood wordt gedeeld door de deelgroep voorin de kerk, aan de kant van de Bagijnesingel. N.B. Met degenen die glutenvrij brood gebruiken wordt overlegd over hun vieren, want of zij wel kunnen indopen is de vraag. Dit brood valt snel uiteen omdat 'de lijm' ontbreekt.